BBG
Belgische Betongroepering

PROCERTUS
CERTIFICATION THAT BUILDS TRUST

HERZIENING 2026
NBN B 15-001

Wie is wie in de wereld van certificatie en normalisatie?

Caroline Ladang

18.06.2026

HERZIENING 2026
NBN B 15-001

Wat is wat in de wereld van certificatie en normalisatie?

Wat is normalisatie?

BBG
Belgische Betongroepering

Gangbare regels, gebaseerd op wetenschap-pelijke kennis en brede ervaring

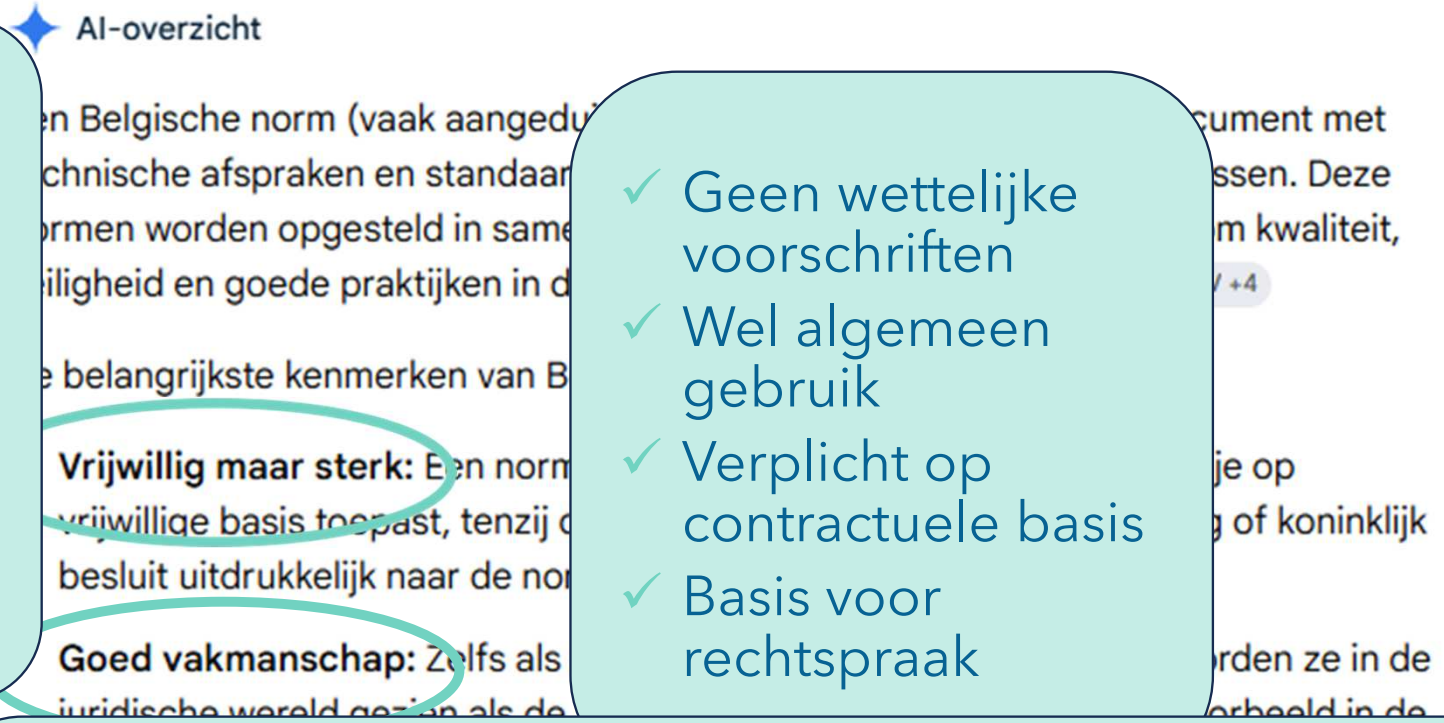

- ✓ Geen wettelijke voorschriften
- ✓ Wel algemeen gebruik
- ✓ Verplicht op contractuele basis
- ✓ Basis voor rechtspraak

Naast de normen bestaan er ook vele andere technische voorschriften:

- ✓ Lastenboeken
- ✓ (Standaard)bestekken
- ✓ STS
- ✓ PTV
- ✓ EAD

BBG
Belgische Betongroepering

Wat is certificatie?

BBG
Belgische Betongroepering

Wat betekent “certificatie, derde partij attestering”?

Het afleveren van een verklaring door een onafhankelijke instelling dat vertrouwen kan bestaan dat een product/dienst:

- in overeenstemming is met de eraan gestelde eisen
- op basis van systematische controles
- volgens vaste regels (TRA)

Eisen in voorschriften:
normen, lastenboeken, technische voorschriften (PTV), technische goedkeuringen, ...

BBG
Belgische Betongroepering

Wat betekent “certificatie, derde partij attestering”?

1. De producent = eerste partij (zelfverklaring)
2. De klant = tweede partij (bv. ontvangstcontrole)
3. Een onafhankelijk organisme = derde partij (certificatie)

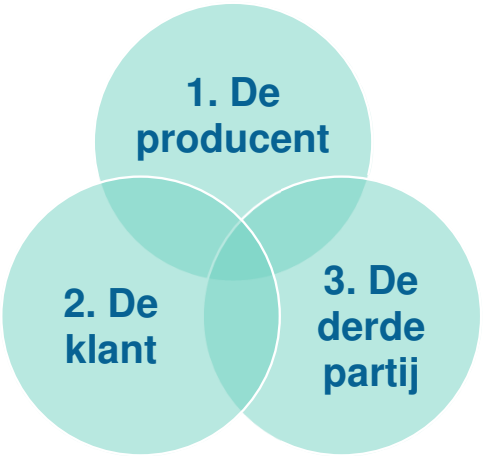

Certificatie door een derde, onafhankelijke partij zorgt voor vertrouwen in de verklaring over conformiteit en/of kwaliteit

BBG
Belgische Betongroepering

Welke soorten “certificatie”?

Certificatie van ‘managementsystemen’

- ISO 9001: kwaliteit
- ISO 14001: milieu
- ISO 18001/OHSAS: veiligheid
- ‘sectorgebonden’ systemen : auto, voeding (HACCP)
- ....

Certificatie van personen

- lassers
- ...

BBG
Belgische Betongroepering

Welke soorten “certificatie”?

Certificatie van diensten

- verhuurbedrijven
- ....

Certificatie van producten

- cement
- granulaten
- beton
- ....

BBG
Belgische Betongroepering

Welke soorten “certificatie”? (voor bouwproducten)

Wettelijk verplichte systemen

Door de Europese of nationale wetgeving opgelegde (conformiteits)attestering met certificatie

- Europese Bouwproductenverordening
- Ü-certificatie in Duitsland
- Milieu- of gezondheidswetgeving in Nederland en Scandinavië
- In België … NIETS

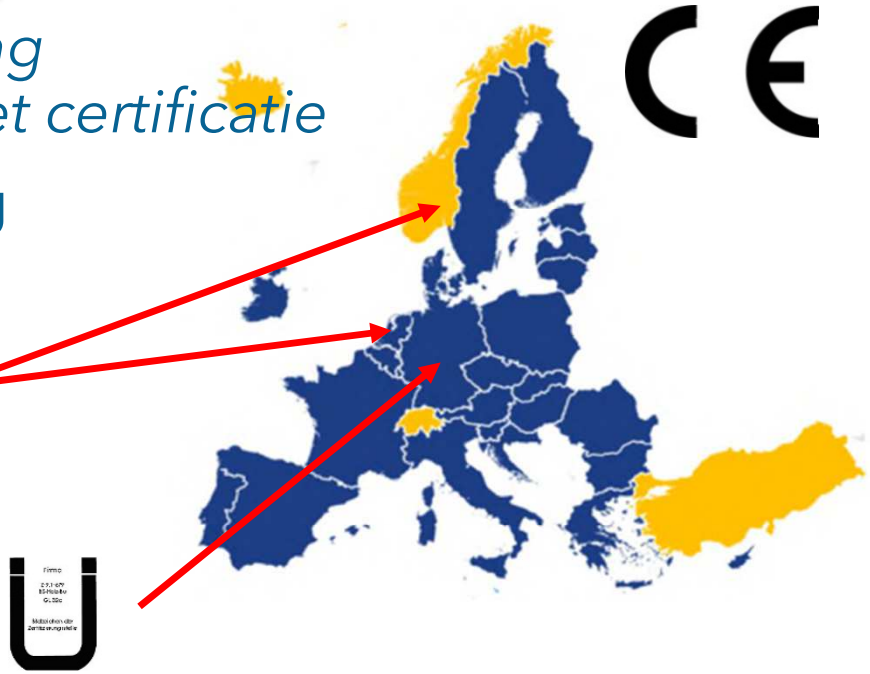

BBG
Belgische Betongroepering

Welke soorten “certificatie”? (voor bouwproducten)

Vrijwillige systemen

Bij gebrek aan of aanvullend op wetgeving, certificatie op basis van niet verplichtende nationale of internationale regels

BENOR

atg

Normalisatie ≠ Certificatie

Normalisatie

- Regels en richtlijnen
- Waarborging van gebruiksgeschiktheid, veiligheid en duurzaamheid
- Voor gemeenschappelijk en herhaald gebruik
- Regels die hun deugdelijkheid bewezen hebben

Certificatie

- Derde partij verklaring
- Gewaarborgd vertrouwen dat product in overeenstemming is met eisenstellend document (norm of ander document)
- Leverancier moet beschikken over een kwaliteitssysteem

BBG
Belgische Betongroepering

Wat is CE-markering?

BBG
Belgische Betongroepering

De CE - markering

Europese wetgeving

- BouwProductenRichtlijn, CPD, 1988
- BouwProductenVerordening, CPR, 2011 (305/2011)
- BouwProductenVerordening, CPR, 2024 (2024/3110)

*'Bouwproducten moeten toelaten **bouwwerken** op te richten die **de veiligheid van personen of goederen** niet in gevaar brengen en geen schade toebrengen aan **het milieu**, ongeacht de lidstaat waar ze gebouwd worden. De bevoegdheid van het vastleggen van voorschriften voor bouwwerken ligt bij de lidstaten. Een wildgroei van nationale regels moet echter vermeden worden.'*

Doel: het **vrije verkeer** van bouwproducten binnen de **Europese eenheidsmarkt** verzekeren

BBG
Belgische Betongroepering

Wat is de CE - markering ?

Bouwproducten moeten geschikt zijn voor verwerking in constructies. Deze bouwwerken moeten voldoen aan acht fundamentele voorschriften (CPR 2024):

1. Structurele integriteit
2. Brandveiligheid
3. Bescherming tegen nadelige gevolgen voor hygiëne en de gezondheid
4. Veiligheid en toegankelijkheid
5. Weerstand tegen doorgang van geluid en akoestische eigenschappen
6. Energie-efficiëntie en thermische prestaties
7. Emissies in de buitenomgeving
8. *Duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen*

BBG
Belgische Betongroepering

Wat is de CE - markering ?

- De fundamentele voorschriften worden via **geharmoniseerde technische specificaties (HTS)** vertaald naar '**essentiële' kenmerken'** voor bouwproducten

- geharmoniseerde technische specificatie (HTS):
  - Europese geharmoniseerde norm **(hEN)**
  - Europees beoordelingsdocument **(EAD)**

  = basis voor de beoordeling van de prestaties van een product

BBG
Belgische Betongroepering

CE-markering: Attestering of certificatie?

- De **CE-markering** is in essentie gebaseerd op een **attestering** door de fabrikant en **niet op certificatie**.
- De CE-markering gaat gepaard met een verplichte **verklaring door de fabrikant** van de prestaties van enkele zogenaamd 'essentiële' kenmerken van het product **(DOP)**.
- De **CE-markering op het product** geeft aan dat de **fabrikant** de **verantwoordelijkheid** neemt voor de conformiteit van het product met de **prestaties** vermeld in de DOP en voor de naleving van alle wettelijke verplichtingen m.b.t. de CPR

BBG
Belgische Betongroepering

CE-markering: Attestering of certificatie?

- Bij producten met een **hoger risico** mag de fabrikant de CE-markering enkel aanbrengen onder **toezicht**.

1. Een onafhankelijke, door de overheid erkende instantie (**Notified Body**) moet **toezicht** houden op de **beoordeling van de prestaties** door de **fabrikant**.
2. De instantie kan een **labo** zijn dat een **proefverslag** aflevert of een **certificatie-instelling** die een **CE-certificaat** aflevert.
3. Pas met dat verslag of certificaat op zak mag de fabrikant zijn **DOP opstellen** en de **CE-markering** op het product **aanbrengen**.

BBG
Belgische Betongroepering

AVCP-systemen

De CPR-2011 beschrijft 5 systemen voor de beoordeling van de prestatiebestendigheid (AVCP): 1+, 1, 2+, 3, 4

'Assessment and Verification of Constancy of Performance'

'Beoordeling en Verificatie van de Prestatiebestendigheid'

Afhankelijk van de 'impact' op het bouwwerk, kiest de Europese Commissie het AVCP-systeem dat voor een bepaald product moet toegepast worden, eventueel in functie van het kenmerk

Het AVCP-systeem wordt in de **Bijlage ZA van hEN** vermeld.

BBG
Belgische Betongroepering

AVCP-systemen

Wat moet er altijd zijn?

De bouwproductenverordening voorziet voor elke fabrikant:

- beheersing van de productie of fabrieksproductiecontrole

  'Factory Production Control, FPC'

- typeonderzoek of bepaling van het producttype
  producttype = elke mogelijke combinatie van prestaties van essentiële kenmerken

  'Type Testing, TT'

BBG
Belgische Betongroepering

AVCP-systemen: overzicht

	1+	1	2+	3	4
Bepaling van de prestaties van de producten en vastleggen van de producttypes	■	■	■	■	■
Productiecontrole in de fabriek	■	■	■	■	■
Testen van in de productie-installatie genomen monsters volgens het voorgeschreven testprogramma	■	■	■		
Initiële inspectie van de productie-installatie en productie-controle in de fabriek	■	■	■		
Permanent toezicht op en permanente beoordeling en evaluatie van de productiecontrole in de fabriek, met inbegrip van periodieke inspecties van de productie-installatie	■	■	■		
Steekproefsgewijze controle van monsters	■				

Opdracht van de fabrikant	■
Opdracht van de aangemelde instantie	■

*Eind 2024 werd een nieuw AVCP-systeem, **AVCP 3+**, toegevoegd, voor de validatie van prestaties van essentiële milieukenmerken*

BBG
Belgische Betongroepering

CPR 2024/3110

BBG
Belgische Betongroepering

CPR 2024/3110 Timeline

BBG
Belgische Betongroepering

CPR 2024/3110

- ✓ Mandaat wordt Standardisation request
- ✓ AVCP wordt AVS
- ✓ DoP wordt DoPC
  (invoering van eisen !)
- ✓ Invoering DPP
- ✓ Verplichte verklaring ivm duurzaamheid

Stortklaar beton en CE?

Coming soon ???

BBG
Belgische Betongroepering

Geprefabriceerd beton en CE?

De CE-markering is van toepassing

- voor de meeste structurele prefabelementen
- voor betonnen buizen en putten
- voor betonmetselstenen
- voor betonklinkers, -tegels en -boordstenen.

BBG
Belgische Betongroepering

Geprefabriceerd beton en CE?

CE-markering voor prefabelementen is gebaseerd op

- bijlagen ZA van een 20-tal hEN voor verschillende producten:
  - EN 1168: holle vloerelementen
  - EN 13747 :breedplaten
  - EN 13225: balken, kolommen, portieken
  - EN 14992: wandelementen
  - ....

  + niet geharmoniseerde basisnorm EN 13369

- worden waarschijnlijk binnenkort vervangen door 2 normen
  - geharmoniseerd deel hEN 18190
  - niet geharmoniseerd deel prEN 18262

BBG
Belgische Betongroepering

Wat is vrijwillige certificatie?

BBG
Belgische Betongroepering

De Belgische vrijwillige merken

België heeft geen bouw-reglementering.

'De vrijwillige kwaliteitsmerken beantwoorden aan de noden van de markt en spelen een belangrijke rol om de kwaliteit in de Belgische bouwsector te handhaven.'

BBG Belgische Betongroepering

Het BENOR merk

- Vrijwillig kwaliteitsmerk
- Toegekend aan een product of dienst, attesteert conformiteit aan Belgische normen of Technische Voorschriften (PTV)
- Verzekert de kenmerken die in België als relevant beschouwd worden voor de kwaliteit van de producten en de bouwwerken

BBG
Belgische Betongroepering

Het BENOR merk

Het BENOR-merk is volwaardige productcertificatie volgens **systeem 5 van EN ISO/IEC 17067**

- keuze van de van de geschikte technische specificaties
- vaststellen van (de prestaties van) de karakteristieken door proeven, keuring, beoordeling van ontwerp…
- review van de conformiteitsbewijzen
- certificatiebeslissing
- uitreiken van certificaat + recht tot gebruik van certificaat en/of merkteken
- testen van proefstukken genomen in de fabriek of op de markt
- beoordeling van de productie
- systeemaudits + proeven of technische keuringen

BBG
Belgische Betongroepering

CE-markering vs vrijwillige merken

	CE-Markering	Kwaliteitsmerk
Type	Wettelijk verplicht	Vrijwillig
Technische prestaties	Opgenomen in bijlage ZA van geharmoniseerde norm	Opgenomen in technische referentie (norm, PTV, bestek,…)
Controlesysteem	Afhankelijk van product, opgenomen in bijlage ZA	Volledige externe controle, initieel en continu
Doel	In de handel brengen en op de markt aanbieden	Kwaliteitsborging ifv gebruik

BBG
Belgische Betongroepering

HERZIENING 2026
NBN B 15-001

Wie is wie in de wereld van certificatie en normalisatie?

HERZIENING 2026
NBN B 15-001

Wie is wie in de wereld van de normalisatie ?

Normalisatie

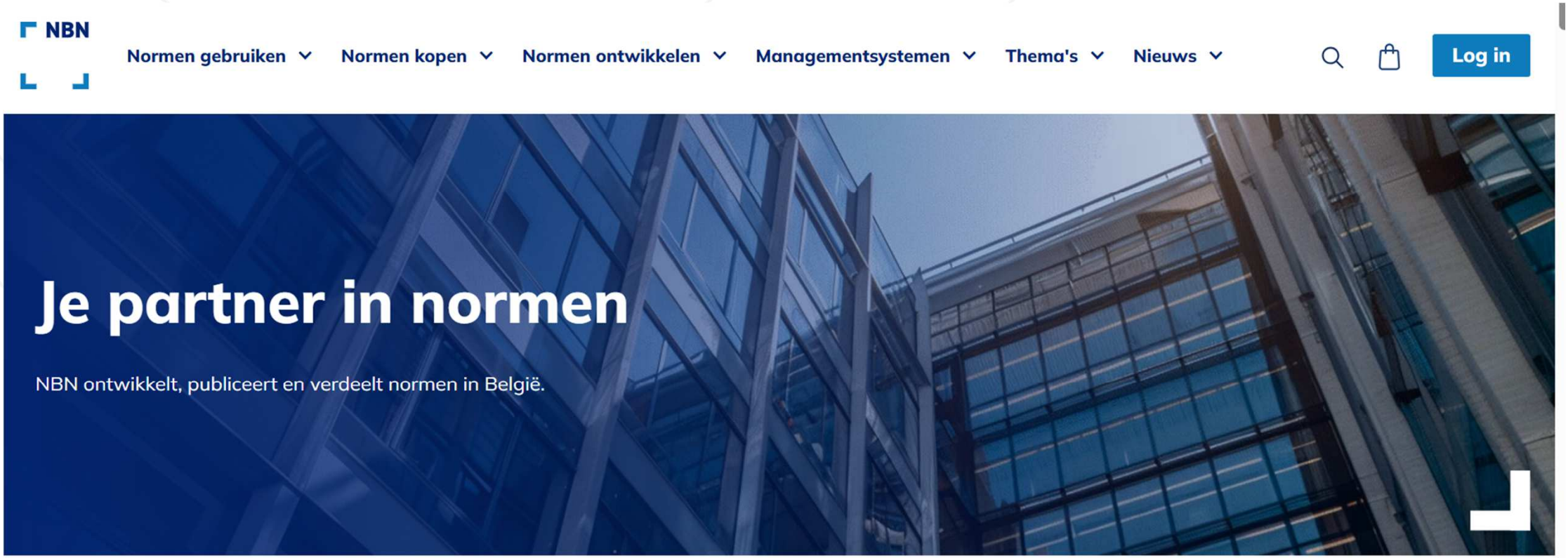

BBG
Belgische Betongroepering

Normalisatie

NBN

- Bureau voor Normalisatie (**NBN**)
- Belgische federale instelling die verantwoordelijk is voor het ontwikkelen en publiceren van normen
- Instelling van openbaar nut
- Werkt onder een beheersovereenkomst met FOD Economie

BBG
Belgische Betongroepering

Normalisatie

Normcommissies zijn groepen van experts die in consensus technische afspraken en richtlijnen (normen) opstellen, beoordelen en herzien.

Sectorale operatoren

- Sectorale operatoren (SO's) zijn organisaties die erkend zijn door de raad van bestuur van NBN.
- Ze coördineren de normcommissies binnen hun specifiek vakgebied.

BBG
Belgische Betongroepering

Normalisatie

Sectorale operatoren

Sectorale operatoren spelen een cruciale rol in de ontwikkeling van normen binnen technische commissies (TC's) of normcommissies, waarin experten samenwerken

- **Coördinatie en ondersteuning** (administratieve en technische opvolging van normcommissies)
- **Verbinding tussen partijen**
- **Kennisverspreiding**

BBG
Belgische Betongroepering

Normalisatie

Sectorale operatoren voor beton

CRIC-OCCN

Op Europees en internationaal niveau, is het CRIC-OCCN aanwezigheid in verschillende technische comité's (TC) :

Materiaal	Europese normalisatie	Internationale Normalisatie
Beton	CEN/TC 104	ISO/TC 71
Cement en bouwkalk	CEN/TC 51**	ISO/TC 74**
Granulaten	CEN/TC 154	ISO/TC 71 SC 3
Producten in vezelcement voor dakconstructies	CEN/TC 128 SC 4**	/
Producten in versterkt vezelcement	/	ISO/TC 77**

** Secretariaat van het TC verzekerd door het CRIC-OCCN

BBG
Belgische Betongroepering

Normalisatie

Sectorale operatoren voor beton

PROCERTUS
CERTIFICATION THAT BUILDS TRUST

- de E177-commissie, Belgische schaduwcommissie van CEN/TC177 'prefabricated reinforced components of autoclaved aerated concrete or lightweight aggregate concrete with open structure' en werkgroepen
- de E178-commissie, Belgische schaduwcommissie van CEN/TC178 'Paving units and kerbs' en werkgroepen
- de E229-commissie, Belgische schaduwcommissie van CEN/TC229 'Precast concrete products' en werkgroepen.

BBG
Belgische Betongroepering

HERZIENING 2026
NBN B 15-001

Wie is wie in de wereld van CE-markering ?

De CE - markering

Europese Commissie

- beslist welke kenmerken van het bouwproduct **'essentieel'** zijn voor de fundamentele voorschriften voor Bouwwerken.
- geeft voor elk bouwproduct een normalisatieverzoek (mandaat) aan **CEN, het Europees Comité Voor Normalisatie**, om een Europese norm op te stellen waarin die eigenschappen behandeld worden.

BBG
Belgische Betongroepering

De CE - markering

De hoofdrolspelers

- **De fabrikant**:
  Maakt het product en is hoofdverantwoordelijk voor de CE-markering en de prestatieverklaring (DoP).
- **De importeur**:
  Brengt een product van buiten de EU in de Europese Economische Ruimte (EER). De importeur controleert of de fabrikant zijn werk goed heeft gedaan.
- **De gemachtigde**:
  Is een persoon of bedrijf binnen de EER die door de fabrikant (van buiten de EER) is aangesteld om namens hem op te treden.
- **De distributeur**:
  Verkoopt het product verder in de keten, zoals een winkelier
- **De aangemelde instantie (Notified Body)**:
  Een onafhankelijke, door de overheid aangewezen organisatie die, naargelang de AVCP, een rol speelt in de beoordeling

BBG
Belgische Betongroepering

De CE - markering

Wie doet wat?

- **De fabrikant**:
  Doet de risicobeoordeling, stelt de technische documentatie op en brengt het CE-label aan.
- **De importeur**:
  Zorgt ervoor dat het product voldoet aan de regels en dat de fabrikant de juiste documenten heeft.
- **De gemachtigde**:
  Bewaart de technische documentatie en fungeert als aanspreekpunt voor Europese toezichthouders.
- **De distributeur:**
  Controleert of het product de juiste markeringen draagt.
- **De aangemelde instantie (Notified Body)**

  Voert onafhankelijke keuringen uit, beoordeelt prestaties van producten of reikt een certificaat uit van de productiecontrole in de fabriek of van de prestatiebestendigheid wanneer dit volgens de Europese regels verplicht is.

BBG
Belgische Betongroepering

De CE - markering

Wie controleert de regels?

- **Nationale toezichthouders**:
  In België controleert de FOD Economie of producten veilig zijn en de juiste markering dragen.
- **Douane**:
  Controleert bij de grens of producten van buiten de EU aan de eisen voldoen.

BBG
Belgische Betongroepering

De CE - markering

Notified Body

- Onafhankelijk controle-organisme, noodzakelijk voor alle AVCP-niveaus (behalve niveau 4)
  - **Geaccrediteerde instantie**, volgens EN ISO/IEC 17065 door BELAC
- **Aangemeld (=Notified) bij de EC** door de lidstaat (in praktijk FOD Economie), voor specifieke geharmoniseerde technische specificaties
- NANDO-database
  - alle aangemelde instanties
  - aanmeldende autoriteiten en hun aanmeldingsprocedures
  - accreditatie-instanties
  - de verschillende vrijhandelsovereenkomsten die de Europese Unie met derde landen heeft gesloten.

BBG
Belgische Betongroepering

De CE - markering

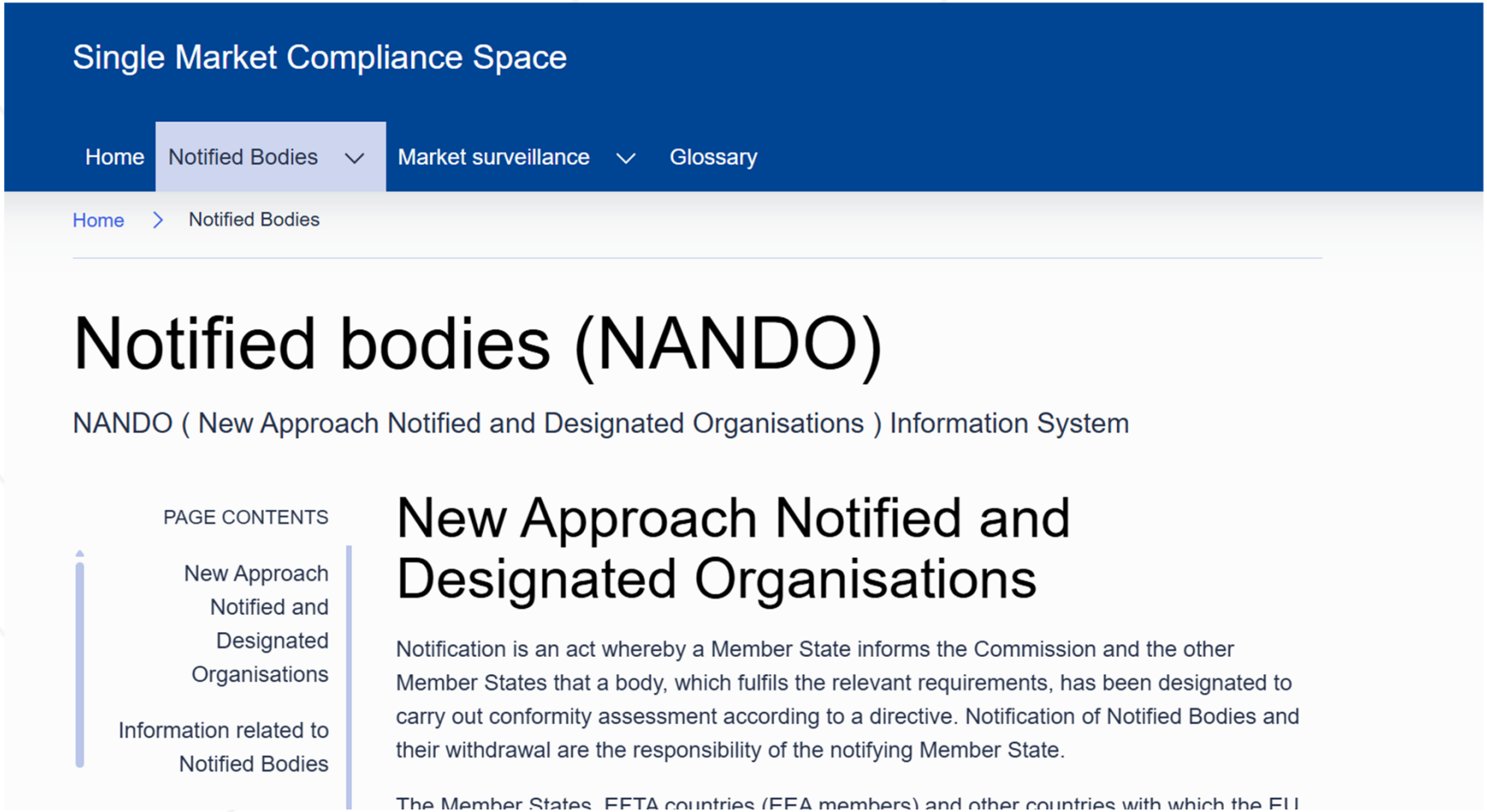

BBG
Belgische Betongroepering

De CE - markering

Notified Body voor beton en grondstoffen

PROCERTUS
CERTIFICATION THAT BUILDS TRUST

En andere, zie NANDO

BBG
Belgische Betongroepering

HERZIENING 2026
NBN B 15-001

Wie is wie in de wereld van het BENOR-merk ?

Het BENOR merk

- Eigendom van NBN
- Beheerd door de onafhankelijke vzw BENOR
- Deze bestaat uit alle stakeholders betrokken bij de producten en de diensten die onder het merk vallen.
- **Sectorale organisaties (OSO)** worden gemandateerd om het merk in hun respectievelijke sectoren te beheren.

BBG
Belgische Betongroepering

Het BENOR merk

De sectorale organisatie (OSO)

- beheert op een onafhankelijke, onpartijdige en integere wijze het BENOR-merk in de betreffende sector
- beschikt over de nodige ervaring en deskundigheid
- geniet het vertrouwen van de betrokken sector
- neemt actief deel aan de normalisatiewerkzaamheden
- is vertrouwd met de relevante ontwikkelingen in de sector.

BBG
Belgische Betongroepering

Het BENOR merk

De sectorale organisatie brengt **alle betrokken partijen van de sector** bijeen om de regels en de technische voorschriften die aan de basis liggen van het collectieve BENOR-merk te bepalen

- **Producenten**
- **Private gebruikers**
- **Publieke voorschrijvers**
- **Deskundigen** (onderzoeks-, normalisatie-, certificatie-, keuringsinstellingen, ...)

Alle betrokken partijen leggen samen het gewenste kwaliteitsniveau vast waarvoor het BENOR-merk garant zal staan.

BBG
Belgische Betongroepering

Het BENOR merk

De sectorale organisatie

- beschikt over een **algemeen certificatie-reglement (CRC)** voor het beheer van het BENOR-merk, volgens een opgelegd model
- stelt per product of per productenfamilie, een **Toepassingsreglement** (TRA) op
- maakt, bij afwezigheid van relevante Belgische normen, normatieve documenten op onder de vorm van **Technische Voorschriften** (PTV)

BBG
Belgische Betongroepering

Het BENOR merk

Sectorale organisaties voor de betonsector

PROCERTUS
CERTIFICATION THAT BUILDS TRUST

En andere, zie website BENOR

BBG
Belgische Betongroepering

Het BENOR merk

De certificatie-instelling (OCI)

- wordt door de sectorale organisatie gemandateerd om **de certificering uit te voeren**
- Zorgt ervoor dat de certificering gebeurt volgens de voorschriften van de OSO, **reikt certificaten uit** of trekt deze weer in
- Is in principe **geaccrediteerd** volgens de voorschriften van de norm NBN EN ISO/IEC 17065: “Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor certificatie-instellingen die producten, processen en diensten certificeren”
- Kernwaarden: competentie, onpartijdigheid, objectiviteit, onafhankelijkheid

BBG
Belgische Betongroepering

Het BENOR merk

Certificatie-instellingen voor de betonsector

Voor de meeste sectoren zijn de sectorale operator en de certificatie-instelling dezelfde organisatie

PROCERTUS
CERTIFICATION THAT BUILDS TRUST

Uitzondering, bv wegenbeton:

- Sectorale organisatie: COPRO
- Certificatie-instellingen COPRO en PROCERTUS

BBG
Belgische Betongroepering

Het BENOR merk

De keuringsinstelling (KI)

- wordt door de certificatie-instelling gemandateerd **om de keuringen en monsternemingen uit te voeren**
- Zorgt ervoor dat de inspecties gebeuren volgens de voorschriften van de OSO**, levert keuringsverslagen af** aan de certificatie-instelling
- Is in principe **geaccrediteerd** volgens de voorschriften van de norm NBN EN ISO/IEC 17020: "Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor instellingen die keuringen uitvoeren"
- Kernwaarden: competentie, onpartijdigheid, objectiviteit, onafhankelijkheid

BBG
Belgische Betongroepering

Het BENOR merk

Keuringsinstellingen voor de betonsector

PROCERTUS werkt samen met Belgische en buitenlandse keuringsinstellingen , volgens domein van expertise en accreditatie:

➢ Stortklaar beton	COPRO, SECO, SPW
➢ Prefab beton	COPRO, SECO
➢ Granulaten	COPRO, SECO, PROCERTUS, KIWA, SKG-IKOB
➢ Cement	PROCERTUS, VDZ, KIWA, AFNOR,…
➢ Betonstaal	PROCERTUS, SECO, SPW, Infrabel
➢ …	

BBG
Belgische Betongroepering

Wie doet wat?

	Normalisatie	CE-Markering	BENOR-merk
Technische prestaties	Experten, coördinatie SO	CEN, mandaat van EC	OSO, mandaat van BENOR vzw
Certificatie-regels	-	EC	OSO, mandaat van BENOR vzw
Uitvoering certificatie	-	NB	OCI, mandaat van OSO
Uitvoering inspectie	-	NB, onderaanneming KI	OCI, onderaanneming KI
Uitgave certificaten	-	NB	OCI
Verplichtingen	-	Accreditatie/Notificatie	Accreditatie of gelijkwaardig
Toezicht	NBN	FOD Economie	OSO, BENOR vzw

BBG
Belgische Betongroepering

PROCERTUS
CERTIFICATION THAT BUILDS TRUST

Onze kerntaken

- ✓Certificatie
- ✓Verificatie
  - Inspectie & partijkeuringen
  - Metrologie
- ✓Normalisatie

WE ZIJN ER VOOR U

In deze sectoren:

- **Grondstoffen:** cement, granulaten, hulpstoffen, toevoegsels, kalk
- **Beton & mortel:** stortklaar beton, prefabbeton, metselmortel
- **Staal:** wapeningsstaal, voorspanstaal, stalen en aluminium producten voor de bouw en verticale verkeerselementen.

BETROUWBAAR **ONAFHANKELIJK** **INNOVEREND** **DUURZAAM**

WE ZIJN ER VOOR U

Als uw partner voor innovatieve oplossingen

- **Bijdrage aan innovatie** van betonsamenstellingen
  - Methodologie evaluatie en certificering van grondstoffen voor beton
  - Ontwikkeling norm *alkali activated materials*
- Activiteit als certificatie-operator BUtgb voor **technische goedkeuringen**
- Ontwikkeling **innovatie-attest**

Vragen?